

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю – 205 Лісове господарство
галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство
Кваліфікація: магістр лісового господарства

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Ректор

/ Коцан І.Я./

(протокол № 4 від 28. 03 2019 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 02. 03 2019 р.

Ректор

/Коцан І.Я./

(наказ №

від _____ 201__ р.)

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено і внесено кафедрою лісового та садово-паркового господарства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2. Затверджено та надано чинності Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.
Протокол № 4 від 28 березня 2019 р.

3. Введено на заміну ОПП «Лісове господарство» від 30.03.2017 р. (протокол № 4 Вченої ради Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки)

4. Склад проектної групи:

Кичилюк О. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
гарант освітньої програми;

Гетьманчук А. І. – кандидат сільськогосподарських наук, Заслужений
лісівник України;

Войтюк В. П. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Андрєєва В. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Шевчук М. Й. – доктор сільськогосподарських наук, професор.

**Освітньо-професійна програма
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство
зі спеціальності 205 – Лісове господарство**

Загальна характеристика (спрямованість) освітньо-професійної програми галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство зі спеціальності 205 – Лісове господарство	
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Лісове господарство
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 1 рік 5 місяців
Цикл/рівень	НПК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Бакалавр», «Магістр», ОКР «Спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-професійній програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність»
Зміст освітньо-професійної програми	
Орієнтація освітньо- професійної програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньо-професійної програми	Спеціальна, в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 Лісове господарство. Освітньо-професійна програма передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері ведення лісового господарства, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Ключові слова: лісові екосистеми, сертифікація, відтворення, продуктивність, управління.
Мета і завдання освітньо-професійної програми	
Формування у студента спроможності до професійної автономної та відповідальної діяльності при вирішенні виробничих завдань у галузі лісового господарства стосовно створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації, раціонального використання лісових ресурсів та управління лісогосподарським виробництвом; поєднання системи теоретичних знань і практичних умінь, розуміння сучасних технологій ведення лісового господарства на принципах та засадах екологічно орієнтованого лісівництва; формування та розвиток комунікативних, соціально- психологічних й організаційних компетентностей, навичок спілкування іноземною мовою в професійній діяльності.	
Стиль і методика викладання освітніх дисциплін, система оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій (лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції), семінарів, практичних занять із розв'язування проблем, дослідницьких лабораторних робіт, самостійного навчання, консультацій з викладачами, проходження виробничих практик.

Оцінювання	Поточний контроль, захист лабораторних/практичних робіт, проведення дискусій, семінарів та модулів. Письмові (тестового та відкритого типу), усні та комбіновані (письмові зі співбесідою) заліки і екзамени. Захист розрахункових, проектних робіт та звітів практик.
Виробнича практика	
Практика	Виробнича практика – 2 кредити Переддипломна практика – 6 кредитів
Проміжкові та підсумкова атестації	
Проміжкова атестація	Цикл загальної підготовки – екзамени і заліки. Цикл професійної підготовки – екзамени і заліки, практики.
Підсумкова атестація	Захист випускної кваліфікаційної роботи.
Специфічні характеристики освітньої програми	
Специфічні характеристики освітньої програми	Обов'язковою умовою освоєння програми є проходження виробничих практик на підприємствах лісової галузі.
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Не менше 100 % науково-педагогічних працівників, задіяних до проведення лекцій з навчальних дисциплін за основним місцем роботи, мають науковий ступінь та/або вчене звання.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання спеціального таксаційного обладнання та нормативного лісовпорядного забезпечення, спеціалізованого лісового обладнання та устаткування.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle ЧНУ імені Лесі Українки або Office 365 та авторських розробок науково-педагогічних працівників.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Лесі Українки та університетами України. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови.
Програмні (загальні та фахові) компетентності випускників	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у лісовій галузі та у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки, проведення досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 2. Здатність застосовувати знання на практиці; ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою; ЗК 4. Навички використання інформаційних та

	<p>комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;</p> <p>ЗК 6. Здатність навчатись та навчати;</p> <p>ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно та в команді.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність забезпечити організацію роботи та управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління;</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати знання й практичні навички з лісівничих дисциплін, новітні наукові розробки та передовий досвід практичного лісівництва для аналізу реального стану та розроблення ефективних заходів підвищення продуктивності лісів на локальному та регіональному рівнях;</p> <p>ФК 3. Здатність застосовувати для вирішення виробничих задач лісогосподарського виробництва та дослідження лісових екосистем сучасні інформаційні системи та комп'ютерні технології у процесі збору, оброблення та аналітичного узагальнення лісівничої інформації;</p> <p>ФК 4. Здатність забезпечити організацію комплексного обліку та оцінки лісових ресурсів, їх менеджменту та економічного супроводу їх комплексного використання з дотримання принципів сталого природокористування і організації ефективного лісогосподарського виробництва та мисливства;</p> <p>ФК 5. Здатність розробляти поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі та ефективної реалізації господарських заходів лісогосподарського виробництва та мисливства і приймати обґрунтовані управлінські рішення;</p> <p>ФК 6. Здатність трактувати та використовувати у виробничій діяльності міжнародні і національні нормативні документи в галузі лісового і мисливського господарства, оцінювати діяльність органів державної виконавчої влади, щодо реалізації стратегії національної лісової політики;</p> <p>ФК 7. Здатність розробляти методи та застосовувати сучасний досвід для вирішення проблеми розвитку мисливського господарства, впорядковувати мисливські угіддя та організовувати мисливські господарства, розробляти напрямки розвитку мисливського туризму;</p> <p>ФК 8. Здатність системно мислити для організації комплексного багатоцільового використання лісових ресурсів (деревних, недеревних та нематеріальних), включаючи екосистемні послуги лісових фітоценозів;</p> <p>ФК 9. Здатність використовувати професійні лісівничі знання й практичні навички та наукові рекомендації для організації і ефективної експлуатації систем захисних насаджень різного цільового призначення;</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати наукові дослідження лісових екосистем та представляти результати власних досліджень у вигляді наукових праць та публічних доповідей на наукових</p>

	<p>заходах;</p> <p>ФК 11. Здатність забезпечити виховання та підготовку фахівців робітничих професій, молодших бакалаврів для виконання лісогосподарських, лісомисливських та лісозаготівельних заходів із використанням сучасної техніки та технологій;</p> <p>ФК 12. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Володіти та застосовувати гуманітарні, природничо-наукові та професійні знання для вирішення професійних завдань;</p> <p>РН 2. Визначати напрями модернізації технологічних і виробничих процесів та впроваджувати новітні інформаційні технології;</p> <p>РН 3. Систематизація документообігу, підготовка технічної, проектної, технологічної та організаційно-управлінської документації, формування звітності, впровадження системи менеджменту якості на підприємстві;</p> <p>РН 4. Вибирати оптимальні методи досліджень, модифікувати, адаптувати та розробляти нові методи та формувати методiku обробки результатів;</p> <p>РН 5. Застосовувати методи проектування та моделювання для розроблення і реалізації проектів та інженерних рішень за заданими вимогами;</p> <p>РН 6. Аналізувати техніко-економічні показники, потреби ринку, інвестиційний клімат та відповідність проектних рішень, наукових розробок законодавству України;</p> <p>РН 7. Досліджувати процеси у лісових екосистемах з використанням сучасних засобів і технологій з обробкою та аналізом результатів;</p> <p>РН 8. Аргументувати та захищати розроблені проектні та науково-технічні рішення, вести аргументовану професійну та наукову дискусію;</p> <p>РН 9. Поєднувати сучасні методи для розроблення енергозберігаючих і екологічно безпечних технологій на засадах наближеного до природи лісівництва, що забезпечують безпеку життєдіяльності людей та їхній захист від можливих наслідків аварій, катастроф і стихійних лих, застосовувати способи раціонального використання сировинних, енергетичних та інших видів ресурсів;</p> <p>РН 10. Оцінювати стан ведення господарства із застосуванням сучасних методів, якості лісогосподарської продукції, проводити сертифікацію підприємств галузі;</p> <p>РН 11. Узагальнювати сучасні наукові знання та застосовувати їх для розв'язання науково-технічних завдань, оцінки запропонованих рішень для втілення результатів у практику;</p> <p>РН 12. Слідувати принципам широкомасштабного</p>

	<p>впровадження сучасних виробничих та інформаційних технологій, засобів комунікації, методів підвищення економічної ефективності лісогосподарського виробництва;</p> <p>РН 13. Підвищувати кваліфікацію колективу на основі сучасних наукових, технічних та технологічних досягнень в лісовій галузі;</p> <p>РН 14. Брати участь у підготовці фахівців та у просвітницькій діяльності серед населення для формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності;</p> <p>РН 15. Ініціювати та здійснювати організаційні та технічні заходи щодо забезпечення належних умов праці, дотримання техніки безпеки, профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань, організовувати та контролювати дотримання норм екологічної безпеки та охорони довкілля;</p> <p>РН 16. Організовувати та керувати дослідницькою, інноваційною та інвестиційною діяльністю, виробничими процесами з урахуванням технічних, технологічних та економічних факторів;</p> <p>РН 17. Впроваджувати проектні рішення у виробництво, корегувати та модернізувати розробки та технології ведення лісового господарства на засадах екологічно збалансованого лісівництва;</p> <p>РН 18. Практикувати інформаційний та науковий пошук, критично осмислювати та інтерпретувати результати, робити висновки та формувати напрями дослідження з урахуванням вітчизняного й закордонного досвіду;</p> <p>РН 19. Вирішувати та координувати розробку, підбір і використання необхідного обладнання, інструментів і методів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей;</p> <p>РН 20. Координувати роботу колективів виконавців в галузі наукових досліджень, проектування, розробки, аналізу, розрахунку, моделювання, виробництва в лісовому господарстві;</p> <p>РН 21. Керувати проектами наукового співробітництва та академічної мобільності з підготовкою наукових праць та звітів, апробацією та впровадженням результатів досліджень і розробок, поширенням інформації про результати досліджень на міжнародних конференціях, семінарах, тощо.</p>
Аналіз функціонування	<p>Освітньо-професійна програма була розроблена та затверджена у 2017 році у зв'язку із ліцензуванням другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» у СНУ імені Лесі Українки на базі існуючої в ЗВО з 2016 року ОПП «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який у свою чергу базувався на існуючому з 2008 року напрямку підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».</p> <p>ОПП була акредитована у 2018 р. (сертифікат про акредитацію УД № 03007809 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27 грудня 2018 р. протокол № 133; наказ МОН України від 08.01.2019 р. № 13)) і переглядається та оновлюється у зв'язку</p>

	із необхідністю врахування зауважень акредитаційної комісії.
Перспективи працевлаштування випускників	
Потреби ринку та роботодавців	<p>Лісистість Волинської та Рівненської областей України становить 31,0 та 36,4 %, відповідно. За цим показником вони поступаються лише Івано-Франківській та Закарпатській областям, таким чином виступаючи лідерами за відсотком вкритої лісовою рослинністю площі серед регіонів рівнинної частини України. Це і зумовлює постійну потребу у відповідних фахівцях. Враховуючи, що лісове господарство – це практично єдина галузь, яка забезпечує робочі місця і стабільні зарплати у сільській місцевості, інтерес до неї з боку абітурієнтів із сільської місцевості є також постійним.</p> <p>Що стосується потреб галузі лісового господарства, то слід відмітити, що успішне виконання широкомасштабних планів досягнення нормативного рівня лісистості Волинської (34 %) та Рівненської (33 %) областей є неможливим без розвитку підготовки висококваліфікованих фахівців, які пристосовані до діяльності в особливих регіональних умовах. Особливостями ведення лісового господарства на Волині є поєднання в області двох лісорослинних зон – Полісся та Лісостепу, а також значний відсоток вкритих лісовою рослинністю заболочених територій (30 %), які були трансформовані в результаті масового осушення у ХХ ст. і нині знову трансформуються у зворотному напрямку.</p> <p>Відповідно до цього існує постійна потреба регіонально підготовлених фахівців за спеціальністю «Лісове господарство».</p>
	<p>Відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010) та International Standart Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу:</p> <p>1210 – Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p>1221 – Керівники виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі (<i>головні лісничі і т.п.</i>);</p> <p>1311 – Керівники малих підприємств без апарату управління в сільському, мисливському, водному господарствах, лісівництві, рибному промислі;</p> <p>1412 – Менеджери (управителі) у лісовому господарстві;</p> <p>2213 – Професіонали в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації та природно-заповідній справі (<i>інженери лісового господарства і т.п.</i>);</p> <p>2310 – Викладачі університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2320 – Викладачі середніх навчальних закладів.</p> <p>Робочі місця в державних лісогосподарських підприємствах, приватних та державних лісозаготівельних підприємствах, лісовпорядних організаціях та інших установах, організаціях та підприємствах, пов'язаних із веденням лісового господарства.</p>

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за циклами

№ з/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження магістра (кредитів / %)		
		Нормативні компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	29 / 32,2	– / –	29 / 32,2
2.	Цикл професійної підготовки	34 / 37,8	27 / 30,0	61 / 67,8
Всього за весь термін навчання		63 / 70,0	27 / 30,0	90 / 100

2. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1. Цикл загальної підготовки		
1.1 Нормативні навчальні дисципліни		
ОК 1. Інтелектуальна власність	2 / 60	залік
ОК 2. Наукова комунікація іноземною мовою	3 / 90	залік
ОК 3. Методологія та організація наукових досліджень в галузі	4 / 120	екзамен
ОК 4. Охорона праці в галузі	3 / 90	залік
ОК 5. Організація та планування лісового і зеленого господарства	3 / 90	залік
ОК 6. Менеджмент і маркетинг у лісовому та садово-парковому господарстві	5 / 150	екзамен
ОК 7. Лісопаркове господарство	5 / 150	екзамен
ОК 8. Лісозаповідна справа	4 / 120	екзамен
Разом	29 / 870	
2. Цикл професійної підготовки		
2.1 Нормативні навчальні дисципліни		
ОК 9. Регіональне лісівництво	4 / 120	екзамен
ОК 10. Лісова політика	5 / 150	залік
ОК 11. ГІС-технології у лісовому господарстві	4 / 120	залік
ОК 12. Регулювання продуктивності лісів	4 / 120	екзамен
ОК 13. Сучасні технології насінництва та розсадництва	5 / 150	екзамен
ОК 14. Рекультивація порушених ландшафтів	4 / 120	залік
ОК 15. Виробнича практика	2 / 60	залік
ОК 16. Переддипломна практика	6 / 180	залік

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
Разом	34 / 1020	
2.2 Вибіркові навчальні дисципліни		
ОК 17. Лісівництво на радіоактивно забруднених територіях	6 / 180	залік
ОК 18. Ґрунтова мікробіологія		
ОК 19. Зелений та мисливський туризм	6 / 180	залік
ОК 20. Основи підприємницької діяльності		
ОК 21. Селекція деревних рослин	6 / 180	екзамен
ОК 22. Захисні насадження та їх експлуатація		
ОК 23. Лісова сертифікація	4 / 120	екзамен
ОК 24. Плантаційне лісовирощування		
ОК 25. Психологія управління персоналом	5 / 150	залік
ОК 26. Світове лісове господарство		
Разом	27 / 810	
Всього за навчальним планом	90 / 2700	

Матриця відповідності освітніх компонентів компетентностям

[illegible]

Матриця відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання

Освітні компонен- ти (ОК)	Програмні результати навчання (РН)																				
	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16	РН 17	РН 18	РН 19	РН 20	РН 21
ОК 1																		+		+	+
ОК 2								+										+			+
ОК 3				+			+									+		+		+	+
ОК 4									+						+						
ОК 5			+			+						+			+	+	+		+		
ОК 6			+			+						+				+				+	
ОК 7	+				+				+										+		
ОК 8	+								+					+	+						
ОК 9									+						+		+		+		
ОК 10									+	+							+				
ОК 11		+	+				+												+		
ОК 12		+					+				+	+					+		+		
ОК 13		+										+									
ОК 14									+								+				
ОК 15	+								+	+	+		+		+		+		+	+	
ОК 16		+		+	+	+	+	+								+		+			+
ОК 17							+	+	+												
ОК 18				+			+														
ОК 19									+					+							
ОК 20						+							+			+				+	
ОК 21				+	+			+			+	+									
ОК 22	+										+										
ОК 23										+			+	+							
ОК 24	+				+			+													
ОК 25													+	+						+	
ОК 26										+								+			+

Гарант освітньої програми

О. В. Кичилюк